

Zagrody Edukacyjne zapraszają na lekcje u rolnika

Odkryj fascynujące
barwy, zapachy,
smaki i dźwięki...

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Publikacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie.
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
"Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich" Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Istota Zagród Edukacyjnych

„Zagroda Edukacyjna” to zastrzeżony znak towarowy dla gospodarstw łączących działalność rolniczą z profesjonalnymi usługami edukacyjnymi. Prawo do posługiwania się nazwą ‘Zagroda Edukacyjna’ mają wyłącznie sprawdzone i rekomendowane przez system doradztwa rolniczego obiekty, zlokalizowane na obszarach wiejskich, prowadzące zajęcia dydaktyczne oparte o własne zasoby rolnicze w zakresie produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej, przetwórstwa płodów rolnych, świadomości ekologicznej i konsumenckiej oraz dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej.

Poszczególne Zagrody Edukacyjne oferują zindywidualizowane programy edukacyjne wynikające z profilu gospodarstwa i pasji gospodarzy. Oferta obejmuje pokazy i warsztaty aktywnie angażujące w zajęcia zarówno dzieci, jak osoby dorosłe w trakcie wizyt jednodniowych lub dłuższych pobytów z noclegami. Rekomendowane zagrody tworzą Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych prowadzoną przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie.

Ogólnopolska Sieć Zagród Edukacyjnych służy upowszechnieniu idei edukacji w gospodarstwie rolnym oraz promocji Zagród Edukacyjnych.

Cele strategiczne Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych

- podniesienie prestiżu zawodu rolnika
- upowszechnienie znajomości pochodzenia żywności,
- różnicowanie pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi.

W całym kraju funkcjonuje około 300 Zagród Edukacyjnych. Pełna oferta dydaktyczna Zagród Edukacyjnych z możliwością wyszukiwania wg określonych kryteriów terytorialnych i merytorycznych dostępna jest na stronie www.zagrodaedukacyjna.pl

Programy dydaktyczne w Zagrodach Edukacyjnych

Koncepcja Zagród Edukacyjnych bazuje na potencjale gospodarstwa rolnego, jego unikatowej infrastrukturze technicznej, produkcji i zajęciach gospodarskich, umiejętnościach i doświadczeniu rolników, wartościach rodziny wiejskiej, miejscowej tradycji i kulturze.

W systemie uczestniczą gospodarstwa oferujące krótkie programy edukacyjne bez noclegu lub pobyt wypoczynkowy w gospodarstwie agroturystycznym połączone ze specjalistycznymi zajęciami edukacyjnymi w ramach zielonej szkoły.

W sytuacji, gdy coraz więcej dzieci nie posiada wcale lub ma fałszywe wyobrażenie na temat źródeł pochodzenia żywności, gospodarstwa edukacyjne mają szansę wywołać lepsze zrozumienie wsi i wytworzenie osobistej relacji ogółu społeczeństwa z rolnictwem, a w dłuższej perspektywie przyczynić się do ochrony rolniczej bioróżnorodności i zrównoważonego korzystania z obszarów wiejskich.

Zagrody edukacyjne stanowią propozycję poznania i doświadczania pracy rolnika w bezpośrednim kontakcie z codziennym rytmem gospodarstwa i życiem wsi. W wymiarze dydaktycznym, zajęcia edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży mają na celu przybliżenie uczniom życia w gospodarstwie rolnym, wiedzy o pochodzeniu żywności i zapewnienie kontaktu z naturalnym wiejskim otoczeniem. Wizyty w gospodarstwach rolnych mogą także wspomagać terapię i rozwój psychofizyczny dzieci z różnymi dysfunkcjami, w tym trudnościami w uczeniu się, brakiem koncentracji czy nadpobudliwością.

Fot. „Podkówka”

Założenia programowe Zagród Edukacyjnych są spójne z Podstawą programową wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego (Dz.U. 2018 poz. 1679), w szczególności w zakresie programów nauczania przedmiotów przyrodniczych i edukacji regionalnej. Zajęcia w Zagrodach Edukacyjnych mogą być także okazją do realizacji celów kształcenia takich przedmiotów jak: geografia, chemia, fizyka i matematyka, wychowanie fizyczne, plastyka, muzyka, historia czy wiedza o społeczeństwie.

Korzyści dla szkolnictwa z realizacji zajęć w Zagrodach Edukacyjnych:

- uatrakcyjnienie i wzbogacenie procesu kształcenia poprzez gwarantowanej jakości programy nauczania zorientowane na praktyczne działanie, ćwiczenia warsztatowe z różnych przedmiotów,
 - alternatywne miejsca edukacji,
 - poznanie wiejskiej kultury.

Zastrzeżone znaki słowne i słowno-graficzne

Fot. „Stefanówka”

Fot. „Farma Albert Korzenie”

Interpretacja celów działalności dydaktyczno-wychowawczej Zagród Edukacyjnych

Edukacja w zakresie produkcji roślinnej

Odkrywanie i doświadczanie różnorodności biologicznej świata roślin, poznawanie tradycyjnych i nowoczesnych metod uprawy, cyklu życia i przemiany materii, zależności pomiędzy systemami rolniczymi i ekosystemami naturalnymi. Wiąże się z tym wiedza oraz cała gama odkryć kształtów, form, kolorów, zapachów i smaków. Korzystny jest cykl wizyt w gospodarstwie dla tej samej grupy uczniów – na wiosnę dzieci mogą uczyć się przygotować ziemię pod uprawę w ogrodzie, zasiać ziarno i podczas następnych wizyt obserwować wzrost aż do zbioru.

Edukacja w zakresie produkcji zwierzęcej

Poznanie życia zwierząt, zwiedzanie pomieszczeń inwentarskich, poznanie urządzeń i narzędzi, systemów hodowli, użytkowania i funkcji życiowych zwierząt w zakresie dostosowanym do wieku uczniów. Doświadczenia bezpośredniej obecności gospodarskiego inwentarza poprzez oglądanie, głaskanie, słuchanie odgłosów, poznawanie zapachów i wykonywanie czynności gospodarskich, takich jak karmienie, sprzątanie, czyszczenie, dojenie i inne. Bezpośredni kontakt ze zwierzętami uczy wrażliwości i bezinteresowności oraz wdraża do obowiązków i rozbudza potrzeby poznawcze.

Edukacja w zakresie przetwórstwa płodów rolnych

Pokazanie drogi od wytworzenia i zebrania surowca do końcowego atrakcyjnego smakołyku lub przedmiotu użytkowego w ramach pokazów i warsztatów przetwarzania produktów mlecznych, mięsnych, zbożowych, owoców, warzyw, ziół i innych płodów rolnych. Dzieci nie tylko uczą się metod przetwarzania ale także doświadczają wysiłku produkcji, a tym samym nabierają szacunku dla pracy producenta.

**Edukacja
w zakresie
świadomości
ekologicznej
i konsumenckiej**

Uświadomienie pochodzenia i wartości odżywczej produktów z gospodarstwa, uczenie odróżniania produktów naturalnych od wysoko przetworzonych przemysłowych i kształtowanie nawyków konsumenckich. Pokazanie praktyk gospodarskich pomagających zrozumieć wiele aspektów związanych z ekologią, np. oszczędne gospodarowanie zasobami wodnymi (wykorzystywanie deszczówki do podlewania ogrodu) czy zagospodarowanie odpadów (karmienie zwierząt odpadkami organicznymi, kompostowanie materii organicznej), itp.

**Edukacja
w zakresie
dziedzictwa
kultury material-
nej wsi, tradycyj-
nych zawodów,
rękodzieła i twór-
czości ludowej**

Pokazanie bogactwa kultury materialnej i duchowej wsi poprzez organizację atrakcyjnych zajęć praktycznych: plastycznych, artystycznych, kulinarnych a nawet rozrywkowych. Prezentacja wyposażenia domu, sprzętów gospodarstwa domowego czy maszyn rolniczych wykorzystywanych przez wcześniejsze pokolenia mieszkańców wsi do wykonywania określonych czynności gospodarskich. Przywołanie pamięci o dawnych zawodach takich jak bartnik, kołodziej, bednarz, rymarz, garncarz, itp.

Fot. „Zagroda Szmer”

Fot. „Pasieka w Lipce”

Fot. „Inny świat”

Fot. „Stefanówka”

Fot. „Zagroda Edukacyjna Konarzew”

Fot. „Agroturystyka Polana”

Ogólnopolska Sieć[®] Zagród Edukacyjnych

Wykaz Zagród Edukacyjnych w poszczególnych województwach

Kontakt do koordynatora Sieci:

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Oddział w Krakowie

ul. Meiselsa 1, 31 - 063 Kraków

tel. 12 424 05 23 (13)

fax. 12 424 05 05

email: drow.krakow@cdr.gov.pl

www.zagrodaedukacyjna.pl

Fot. „GIPROL—Gospodarstwo Innego Wymiaru”

Publikacja bezpłatna przygotowana w ramach operacji pn. "Rozwój kompetencji zawodowych gospodarstw edukacyjnych" realizowanej z Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2022-2023 w zakresie Jednostki Centralnej KSOW.

Wydanie II zmienione i uzupełnione.

Wydawca:

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie

31-063 Kraków, ul. Meiselsa 1, www.cdr.gov.pl/krakow

Opracowanie: Elżbieta Dziasek

Projekt graficzny i edycja: Zespół Promocji i Wydawnictw CDR O/Kraków

ISBN: 978-83-63313-26-5

Nakład: 50000 egz.

Kraków 2022

Odwiedź portal KSOW – www.ksow.pl

Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich